

Willem Jansen

BULLETIN

Terugblik op het jaar 2014

Stichting bedankt kleindochter

Spreeken voor 't Nut

Heropening Zaan Museum

4

Terugblik op het jaar 2014

Beste vrienden van Willem Jansen,

Een schemerlampje op tafel vergezeld van een fruitschaal, een glas of een andere huiselijke accessoire. Het omfloerste licht wekt associaties met de warmte en geborgenheid die we graag koppelen aan de feestdagen. Willem Jansen schilderde veel van dit soort stillevens. Simpelweg omdat er vraag naar was, zoals er altijd een markt is geweest voor zijn schilderijen. Of zoals een geïnterviewde het dit jaar zei: 'Je ziet het zoals het er in werkelijkheid ook uitziet en dat is mooi.'

Willem Jansen schilderde de wereld die hem omringde, in en om zijn huis en in zijn streek. Wij beseffen maar al te goed dat er buiten die vertrouwde omgeving van alles aan de hand is dat minder harmonieus is en minder vertrouwd oogt. Onze wereld kent talloze problemen en gebeurtenissen die ons gevoel van vertrouwen en veiligheid danig op de proef stellen. Wij kunnen

daar als Stichting weinig aan veranderen. Wat we wel kunnen en proberen is dat we zorgen voor een lichtpuntje in onze dagelijkse beslommeringen. Op de balans van voor- en tegenspoed proberen wij met onze activiteiten enig positief gewicht in de schaal te leggen.

Afgelopen jaar waren we betrokken bij de expositie 'De Kunstsalon' bij galerie Staphorsius en konden we meerdere werken van de Jansens aankopen ter aanvulling van onze collectie. Het Willem Jansen bulletin, onze directe verbinding met de achterban, heeft een nieuw uiterlijk gekregen en we zijn druk bezig om het werk van vader en zoon via de website toegankelijk te maken. Verder zijn we begonnen aan de voorbereiding van onze activiteiten in het komende jaar waarbij we de aandacht richten op het basisonderwijs.

U, als vriend van de Stichting speelt in dit alles een niet te veronachtzamen rol.

Behalve dat uw jaarlijkse donatie ons van financiële armslag voorziet, speelt u ons telkens allerlei wetenswaardigheden toe. Daarnaast vormt uw belangstelling voor het erfgoed van Willem en Chris voor het bestuur een stevige motivatie om door te gaan met alle inspanningen. En zo

zorgt ook u voor een lichtpuntje. Ik wens u mede namens de andere bestuursleden van de Willem Jansen Stichting goede feestdagen en een heel gezond 2015.

Jan Mulderij
Voorzitter WJS

Stichting bedankt kleindochter **Willem Jansen**

Met enige regelmaat heeft de stichting contact met mevrouw Annelies van Goolen, kleindochter van Willem Jansen. Zo schonk mevrouw Van Goolen in 2013 een omvangrijke collectie tekeningen en schetsen van opa Willem en oom Chris aan de stichting. Deze vaak persoonlijke werkjes hebben de collectie van de stichting verder verbreed en geven nieuwe inzichten over het leven en werk van beide Zaanse kunstenaars. In haar jeugdijaren heeft mevrouw Van Goolen ingewoond bij haar opa en heeft daardoor het leven en welzijn binnen het kunstenaarsgezin zelf meegemaakt. In de afgelopen periode is door haar verschillende keren de tijd genomen om herinneringen aan die periode op te halen en met de stichting te delen. Bestuurslid Arjen van Ginkel heeft deze herinneringen opgetekend. Ook dit is voor de stichting waardevol archiefmateriaal; de mogelijkheden immers om uit de eerste hand dergelijke

herinneringen vast te kunnen leggen worden natuurlijk met het verstrijken van de jaren minder en minder. Opvallend bij deze gesprekken was de bijzondere wijze waarop mevrouw Van Goolen over die periode en haar kunstzinnige familieleden sprak en haar toenemende waardering voor het werk wat ze maakten. Het werk van Willem met "het rode lampje" werd hierbij ook wel eens als voorbeeld genoemd.

Voor de stichting was dit de aanleiding om de mogelijkheid na te gaan hier als dank een gebaar te kunnen maken. Recentelijk is dat uiteindelijk gelukt en kon voorzitter Jan Mulderij aan mevrouw Van Goolen een olieverf van haar opa overhandigen met de betreffende afbeelding. In bijzijn van haar kleinzoon werd het werk in ontvangst genomen en heeft inmiddels in haar woonkamer een ere-plek aan de wand ingenomen.

Sprekend voor 't Nut

Als de Arend Dikzaal van het zorgcentrum het Mennistenerf na de lunch leegstroomt is het eigenlijk een hele grote zaal. Het scherm waarop de beelden straks geprojecteerd worden is ook nog eens levensgroot. Het zijn de nerveus makende gedachten die vooraf door het hoofd schieten. De Willem Jansen Stichting was uitgenodigd om een lezing te houden over het leven en werk van hun naamgever. Je vraagt je af hoeveel mensen er op een dinsdagmiddag in november op een bijeenkomst afkomen van het Zaanse departement tot Nut van 't Algemeen? Wel, dat is aanzienlijk. Ruim veertig belangstellenden luisterden naar Arjen van Ginkel die in woord en beeld de levensloop van de schilder volgde. Van

zijn diensttijd tijdens de Eerste Wereldoorlog, de geboorten van zijn vier zonen tot de eerste successen als kunstenaar. Een artistiek talent die samen met zijn vrouw Anny een jong gezin door twee oorlogen en een crisis moest zien te loodsen. Tegelijkertijd diende hij een plekje in de kunstwereld te veroveren. Willem Jansen moest een naam worden die verkocht. Het gehoor werd meegevoerd langs het oeuvre van de schilder en maakte kennis met vader Willem en zoon Chris die vooral in Westzaan grote bekendheid genoten. Ons bestuurslid schilderde het leven van wat hij een 'Begenadigd kladschilder' noemde, daarmee verwijzend naar een opmerking van zijn vrouw die hem dat wel eens toevoegde

als het allemaal tegen zat. 'Begenadigd' uiteraard, omdat wie goed kijkt naar het werk van Jansen ontdekt dat deze man met penseel en droge naald zich op een prachtige manier kon uitdrukken. Daarnaast was er ook aandacht voor Chris Jansen, de zoon die in de voetsporen van zijn vader trad. Het begon al te schemeren toen de aanwezigen de zaal weer aan zichzelf overliet. Als Stichting zijn we er hopelijk in geslaagd om ons doel, de nagedachtenis aan Willem Jansen levend houden, opnieuw vorm te geven. Trouwens, als u ook geïnteresseerd bent in een lezing, neem dan contact met ons op.

Chris Jansen, Zaangezicht in Koog aan de Zaan, 36 x 46 cm, 1936 (Particuliere collectie)

Prachtig werk van Chris op de veiling

Midden jaren 30 woonde het gezin Jansen enkele jaren aan De Dubbele Buurt in Koog aan de Zaan. In 1936 nam Chris plaats in de tuin achter het huis om bijgaand Zaangezicht op het doek vast te leggen. Een weergaloos impressionistisch werk, met een prachtige detaillering van de bebouwing langs de Zaan. Het werk heeft een accent meegekregen doordat Chris met de puntige achterkant van zijn penseel een verdere detaillering heeft aangebracht. Op deze wijze heeft hij het werk ook gesigneerd en gedateerd. Bijzonder is dat Chris dit werk maakte op slechts 18-

jarige leeftijd wat eens te meer aantoont wat voor een talent hij had. Zo zien we in de achtergrond de gashouder, een cilindervormige tank voor gasopslag van de gasfabriek. Met de komst van het aardgas raakten deze faciliteiten overbodig en werden gesloopt. Ook is de Noorderbrug te zien; een voormalige verbinding over de Zaan om de Oostzijde en de Koog te verbinden. De brug werd in 1976 gesloopt. Het werk heeft inmiddels een plekje gevonden in de collectie van een vriend van de Stichting.

In het archief van de stichting zijn 4 foto's van de Dubbele Buurt te vinden, gemaakt door Willem Jansen welke door hem zijn aangevuld met een handgeschreven ondertiteling.

Willem Jansen, De Zaan in Koog aan de Zaan, olieverf op doek, 26 x 40 cm, 1935 (Particuliere collectie)

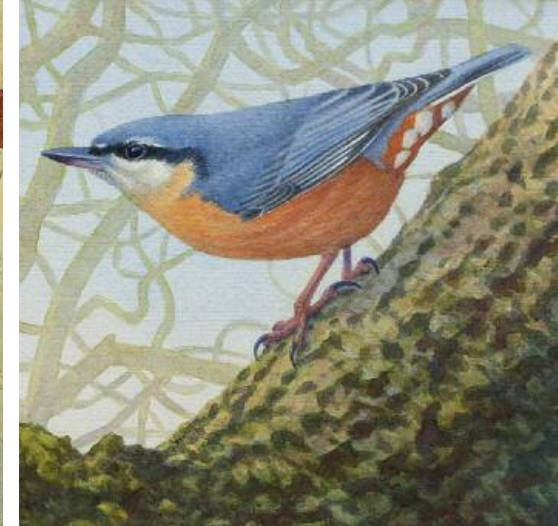
ons uitzicht over Zaan en Kuil.
achter ons huis in de duistere doort.

Chis Jansen, Zaangezicht in Koog aan de Zaan,
21 x 28 cm, 1935 (Particuliere collectie)

Ook Willem heeft het Zaangezicht meerdere keren vastgelegd vanuit de tuin achter het woonhuis. De gelijkenis van bovenstaand afbeelding met de foto “ons uitzicht over Zaan en Kuil” is (meer dan) treffend. Chris heeft in 1935 ook het

Zaangezicht vastgelegd. Hierboven een voorstudie en op de achterpagina het Zaangezicht in olieverf. Deze afbeeldingen werden de stichting ter beschikking gesteld door de heer Jaap Klomp. (Zie ook de achterpagina).

EXPOSITIE Natuurlijk Natuur

T/M 27 DECEMBER 2014

Openingstijden:
dinsdag t/m zaterdag 9.00 - 17.00

Ook open op zondag:
21 december
en 26 december - 2^e kerstdag
van 13.00 - 17.00

staphorsius
kunstgalerie en lijstenmakerij

Sepiatekening Van Gogh, 1888

Sepiatekening Chris Jansen, 1945

Wat is de overeenkomst tussen Chris Jansen en Van Gogh?

Handschriften geven de karakteristieke eigenschappen aan van personen. Zo kun je Van Gogh door zijn manier van tekenen en schilderen vrij goed herkennen.

De boven getoonde tekening van Chris Jansen en van Van Gogh blijken in hun manier van tekenen erg overeen te komen. Kenmerkend voor beide kunstenaars is hun bijna manische drang om weer te geven op papier en linnen wat ze zien en voelen.

Van Gogh heeft wel hier en daar lessen gehad, maar kan toch wel autodidact worden genoemd, zo ook met Chris die lessen kreeg van zijn vader, maar in volle vrijheid veel meer zijn eigen stijl kon volgen.

Het gepassioneerde bevlogen talent van beide kunstenaars kwam dan ook tot uiting in hun schilderwerk. De basis is echter het karakter, het handschrift. Zoals in de tekening te zien, heeft Chris dat zelfde ritme in lijnen en weergave van

structuur. De stijlen liggen heel dicht bij elkaar. Chris Jansen, de Westzaanse Van Gogh, kon ook volledig doordraaien in zijn poging het gevoel en de sfeer van een moment op het doek te verbeelden. Zie bijvoorbeeld de afbeelding van het bijgaand schilderij. Chris Jansen is altijd een beetje onderschat, naast het grote talent van zijn vader. Maar dat is ten onrechte. Het talent van Chris kon zich ontplooiën zonder de dwang van verkoop. Hij leefde voor zijn kunst, net

als Van Gogh. Ook de geestelijke labiliteit en gevoeligheid kwam overeen met die van Van Gogh. De zachte, kwetsbare indruk die Chris maakte is misleidend. Uit zijn schilderijen blijkt vaak een enorme kracht en gedurfd kleurgebruik. Hij ging niet opzij voor kritiek en volgde zijn impulsen. Er valt nog heel veel te ontdekken in het werk van Chris Jansen.

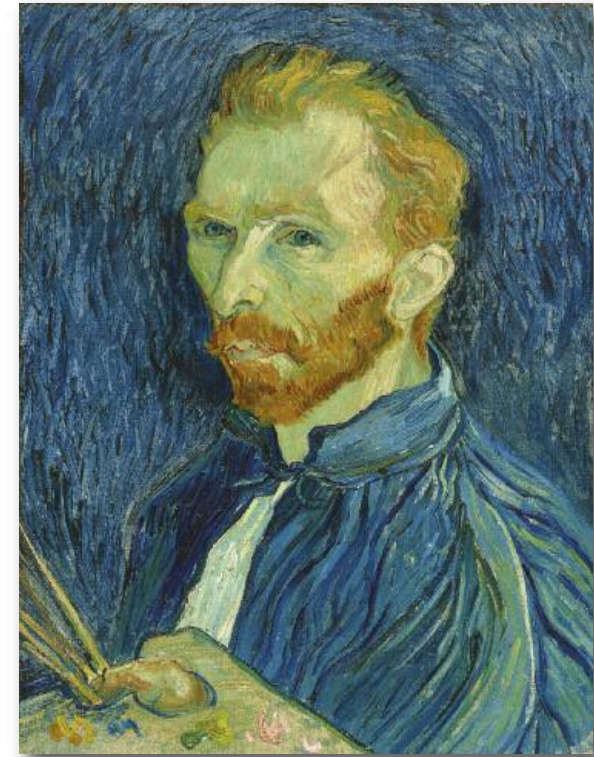
Vincent van Goghjaar in 2015

Tip voor het jaar 2015

1 januari 2015 - 31 december 2015

In 2015 is het precies 125 jaar geleden dat Vincent van Gogh (1853-1890) is gestorven. Dit moment wordt aangegrepen om de beroemde Nederlandse kunstenaar te eren met een kwalitatief hoogstaand programma: belangwekkende tentoonstellingen, fietsroutes, kunstmanifestaties, maar ook digitale applicaties, etc. Vier instellingen staan aan de basis van de Stichting Van Gogh Europe: het Van Gogh Museum, het Kröller-Müller Museum, Van Gogh Brabant en Mons 2015, in 2015 Culturele Hoofdstad van Europa. Samen vormen zij onder de naam Van Gogh Europe de kern van een samenwerkingsverband tussen circa 30 instellingen die zich in Nederland, België, Frankrijk en Engeland actief inzetten voor behoud van het erfgoed van Van Gogh.

De activiteiten vinden plaats op de verschillende plekken waar Van Gogh gedurende zijn leven heeft gewerkt en gewoond, en in de musea waar zijn werk wordt bewaard, onderzocht en getoond. Het Van Gogh Museum wijdt uiteraard een tentoonstelling aan de kunstenaar waaraan zij hun naam ontleen: Munch: Van Gogh, waarin werken van zowel Munch als Van Gogh worden getoond, die beiden een vermodernisering van de kunst nastreefden. Ook het Kröller Müller Museum laat werken van Van Gogh zien, tijdens de tentoonstelling Van Gogh & co. Tijdens die tentoonstelling worden ook werken van tijdgenoten weergegeven, naast ruim 50 werken van Van Gogh, waarbij parallellen worden getrokken tussen de verschillende kunstenaars. Bovendien komen er in de

permanente tentoonstelling Het Verhaal van Brabant in het Noord Brabants Museum II werken van Vincent terug, naast het verhaal van zijn geboorteprovincie. Ook internationaal participeert men in het Van Gogh-jaar. Zo vindt in het BAM Museum – in het Franse Mons – de tentoonstelling Van Gogh in the Borinage, the birth of an artist plaats. Hierbij zullen zo'n 70 schilderijen en tekeningen uit internationale collecties te zien zijn.

Los van de grote musea, worden ook op de verschillende erfgoedlocaties voorstellingen en activiteiten voorbereid. Als overkoepelend thema is gekozen voor '125 jaar inspiratie'. Uitgangspunt hierbij is dat de kunstenaar tot op de dag van vandaag velen inspireert: niet voor niets blijkt uit allerlei onderzoeken dat Van Gogh een van de populairste kunstenaars is.

Meer informatie: www.vangogheurope.eu

Heropening Zaans Museum

Na een flinke herinrichting werd op 10 december jl het Zaanse Museum onder grote belangstelling feestelijk heropend. Het was verheugend om te zien dat ook de schilderkunst hierbij ruime aandacht heeft gekregen. Prachtige Zaanse schilderkunst heeft het depot ingeruild voor een plek op zaal in het museum. Hierbij ook drie unieke werken van Willem Jansen Ook is werk van Freek Engel, Cees Bolding en Frans Mars te bewonderen.

De feestelijke heropening stond ook in het teken van het afscheid van museum-directeur Fokelien Renckens die werd verrast met de Ridderorde. Burgermeester Geke Faber reikte de onderscheiding uit en verrichtte vervolgens de officiële heropening. Het "nieuwe" Zaanse Museum: een bezoek zeker waard!

Zoals ook op de foto's is te zien is er ook grafisch werk te zien dat Cees Dekker (1900-1990) maakte voor Verkade. Ofschoon hij eigenlijk onafhankelijk kunstenaar wilde worden kwam Dekker als eerste vormgever in dienst bij de Zaanse Koekfabriek Verkade. Hij kreeg ondermeer lessen van Willem Jansen, die zelf grafisch werk maakte voor Hille. Verder kreeg Dekker lessen van Jac. J. Koeman en volgde ook de opleidingen aan de Hendrick de Keyzerschool en de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten, in Amsterdam. De koekfabriek beseftte al snel de invloed van effectieve reclame. De grote hoeveelheid papieren en kartonnen verpakkingen, de koekblikken en beschuittrommels en affiches die door Dekker werden ontworpen, waren

aanzienlijk. Vooral bekend zijn de reclameposters die waxinelichtjes, biscuits en lange beschuitjes aanprezen. Hij ontwierp het bekende beschuitbakkertje uit 1931, en de beschuitbus met Oost-Indische kers. Dekker kreeg door de steeds toenemende werkzaamheden de leiding over het Verkade-reclameatelier dat hij dertig jaar met medewerking van een aantal vakgenoten leidde. Het boek 'Cees Dekker, kunstenaar bij Verkade', geschreven door Jan Pieter Woudt en wat in 2006 verscheen, volgt zijn levensloop en toont Dekkers werk, zowel voor Verkade als zijn eigen, vrije kunst.

Willem Jansen, Kleurplaat voor Hille, 28 x 21 cm
(Particuliere collectie)

Hulp bij onderhoud Willem Jansen perkje!

Het perkje op de hoek Watermolenstraat - Kerkbuurt met daarin het beeld van Willem Jansen vraagt een geregeld onderhoud. Voor het groen-team van het bestuur is dit soms een flinke uitdaging. Verheugd was het groen-team onlangs met de hulp van Jesse Staphorsius die spontaan bereid was met zijn motormaaier het gras even goed aan te pakken. Onder toezien van Willem zelf lag het gras er binnen no-time weer keurig bij.

Het groen-team hoopt nog eens een keertje een beroep te kunnen doen op deze hulplijn!

Willem Jansen, Polderhuis Oostzaan, olieverf op doek, (Collectie Willem Jansen Stichting)

Raadselachtig van schilderij Willem Jansen

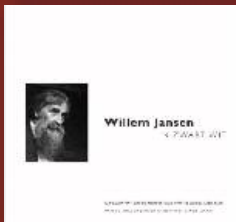
Polderhuis te Oostzaan, gebouwd in 1925

In onze collectie bevindt zich een olieverf schilderij van Willem Jansen, waar hij "Het Polderhuis" te Oostzaan weergeeft. Wat ons hierbij bezighoudt is de vraag: waarom heeft Willem Jansen dit geschilderd. Was het een opdracht? En zo ja van wie? Vond hij het ontwerp van het gebouw mooi? Was het voor een Hille Album? Wij weten het niet. Is er iemand die ons kan helpen dit raadsel op te lossen? Wij zijn u bij voorbaat zeer erkentelijk. Uw reactie kunt sturen naar rtt.roem@quicknet.nl of naar het secretariaat van Gré Groenveld.

Chris Jansen, Zaangezicht in Koog aan de Zaan, olieverf op hout, 31 x 41 cm. 1935
(Particuliere collectie)

DE WILLEM JANSEN STICHTING

Secretariaat en ledenadministratie:

Gré Groenveld– Keijning

J.J.Allanstraat 166, 1551 RP, Westzaan

Email: j.groenveld1@upcmail.nl

Tel.: 075 - 63 51 698

Het boek over “Leven en werk” van Willem en Chris Jansen en het boek “Willem Jansen in zwart wit”, kunt u verkrijgen door overmaking van € 15,- + € 3,- verzendkosten, per stuk, op bank-rekening nr. NL52RABO 03701 51 119, Willem Jansen Stichting, Westzaan.